

DESCOPERIM ORAȘUL PRIN EXCURSII

*Taisia FOIU,
șefa Secției „Memoria Chișinăului”*

În 2021, comunitatea chișinăuiană a sărbătorit 585 de ani de la prima atestare documentară a orașului. De aceea, pentru desfășurarea programului estival „Provocarea verii” (2021), nu ar fi putut exista un subiect mai potrivit decât „Chișinăul”. Sloganul „Citim și descoperim Chișinăul!” a fost genericul acestui program estival.

Utilizatorii BM, în vara anului 2021, au avut parte de numeroase activități oferite de bibliotecă: ateliere, întâlniri cu personalități chișinăuene, lecții publice, master-classuri, concursuri de erudiție și gale ale tinerelor talente.

Ținând cont de prima experiență din 2019, când una dintre componentele prioritare a programului a fost „Patrimoniul local – Chișinăul”, în cadrul „Provocării verii” (2021), Secția „Memoria Chișinăului” a propus, pe lângă recomandările metodice detaliate, un suport considerabil de resurse noi și creative, elaborate de către colaboratorii secției.

Atelierul profesional „Zilele Chișinăului: forme și metode de organizare a activităților”, desfășurat de Secția „Memoria Chișinăului” pentru colegii noștri, a fost dedicat activităților din cadrul Programului, fiind analizate metode și idei noi prin care se pot îmbunătăți și diversifica resursele la tema Chișinăului.

Este încurajator faptul că filialele BM au folosit pe larg materialele elaborate și livrate de Secția „Memoria Chișinăului” pentru organizarea activităților.

Una dintre cele mai populare, binevenite și impresionante activități în această vară au fost **tururile prin oraș**.

Chișinăul este un oraș cu multe locuri de interes istoric și cultural, un oraș încă nedescoperit de mulți locuitori. Excursiile, atât cele fizice cât și cele virtuale, au impresionat și au stârnit curiozitatea participanților.

Excursiile pietonale (uneori virtuale, când zilele au fost ploioase) prin orașul Chișinău le-au oferit copiilor posibilitatea de a privi cu alți ochi tradiționalele obiecte arhitecturale din oraș, de a afla informații noi, legende, curiozități despre obiectivele turistice din oraș, străzile și clădirile cunoscute.

Bibliotecarii, ghizi extraordinari, au organizat 478 de excursii, descoperind patrimoniul local al Chișinăului, vizitând 126 de locuri!

Aceste excursii au oferit diverse oportunități de cunoaștere a istoriei, arhitecturii, naturii, dar și a biografiei oamenilor orașului. Plimbările prin proximitatea bibliotecii, vizitarea muzeelor, spațiilor atractive, parcurilor chișinăuiene au incitat copiii să scrie istorii, să facă fotografii, să elaboreze puzzle-uri etc.

În cele opt săptămâni (48 de zile), copiii împreună cu bibliotecarii au descoperit lucruri interesante despre Chișinău, au vizitat locuri cu valoare istorică, culturală a Chișinăului – muzee, monumente, biserici, diferite zone ale orașului, străzi; au aflat istorii captivante despre clădiri administrative, universități, cele mai vechi biserici din oraș și multe alte lucruri interesante. Monumentele arhitecturale s-au bucurat de un interes special.

Printre obiectivele tradiționale prezente în cadrul excursiilor, găsim și obiective mai puțin obișnuite, de exemplu: instituții de stat și clădiri administrative – Primăria Municipiului Chișinău, preturile sectoarelor, Agenția Națională a Arhivelor, Compania Teleradio Moldova, Studioul Moldova-Film, Procuratura generală, „Chișinău-gaz” SRL, Școala Republicană de Hipism și Pentatlon Modern, Parcul „Valea Gâștelor” din sectorul Poșta Veche, Detașamentul Pompieri și Salvatori, uzinele „Floarea”, „Giuvaier” etc.

Copiii au făcut cunoștință cu istoria apariției clădirii Primăriei, despre Carol Schmidt, cel mai faimos primar al Chișinăului, în timpul căruia a fost construită această clădire; au fost surprinși să vadă, pentru prima dată, o mașină de scris, foi dactilografiate, manuscrise, vizitând Casa cu tei a Fundației Regale, care găzduia

Biblioteca Centrală: vizită la Muzeul Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu”.

expoziția „Vasile Vasilache, continuitate”, organizată de Muzeul Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu”; au fost impresionați și de sacrificiul și devotamentul de care au dat dovadă salvatorii din cadrul Detașamentului de Salvatori și Pompieri nr. 1 din sectorul Ciocana în timpul misiunilor lor; au intrat în discuție cu funcționarii publici de la Pretura sectorului Ciocana; au aflat fapte istorice despre cele mai cunoscute muzee din oraș și țară: Muzeul Național de Istorie, Muzeul Național de Artă al Moldovei, Muzeul de Etnografie, Muzeul de Istorie a Orașului, Muzeul Național de Literatură „M. Kogălniceanu”, Muzeul de Istorie Militară, Muzeul tehnicii de calcul, Muzeul cărții al BNRM, Muzeul Regiei Transport Electric din Chișinău, Muzeul serviciului vamal și Muzeul Pompierilor; au descoperit monumentele mari și mici din oraș; o descoperire interesantă a fost istoria transportului orașenesc și primele tramvaie din Chișinău. Iar vizita la hramul Bisericii „Sf. Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt” s-a încheiat, pe 2 iulie, cu un recital de poezie în memoria Marelui Voievod.

Copiilor le-au fost propuse și excursii tematice, de exemplu: „Urme poloneze din Chișinău”, „Ușile de epocă din Chișinău”.

Perioada de vară a oferit copiilor oportunitatea să descopere frumusețea naturii prin excursii în diferite zone verzi ale orașului: parcuri, scuaruri, alei, grădini și chiar lacuri și păduri: Parcul Catedralei, Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Parcurile „Valea Trandafirilor”, „Valea Morilor”, Grădina Botanica, Dendrariul, pădurile de la Buiucani, Telecentru, Râșcani-Ciocana, lacurile Albișoara și Victoria (cartierul Muncești). A fost vizitată și Grădina Zoologică, bibliotecarii povestind despre

istoricul acestei instituții. Nu au lipsit curiozitățile despre animalele și păsările ce trăiesc acolo, fiind completate de cunoștințele copiilor.

Participanții programului „Provocarea verii” au aflat și despre istoria cartierelor, străzilor din preajma bibliotecii. 92 din cele 478 excursii au fost dedicate străzilor capitalei. Bibliotecarii au povestit despre 28 de străzi ale orașului (mari,

Filiala „N. Costin”: vizită la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală.

mici, cunoscute, puțin cunoscute), au găsit fapte interesante despre istoria străzilor, clădirilor, monumentelor, caselor de locuit. Bibliotecarii nu au uitat să arate copiilor și plăcile comemorative pe casele unde au locuit personalități chișinăuene: savanți, scriitori, actori, muzicieni, pictori.

Cele mai populare locuri ale Chișinăului vizitate de copii au fost Aleea Clasicilor (20 de excursii), Arcul de Triumf (14 excursii), Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” (15 excursii), Complexul Memorial „Feciorilor Patriei – Sfânta amintire” (Parcul Afgan) (13 excursii), Parcul Catedralei (12 excursii), Muzeul de Istorie a Orașului (10 excursii), Monumentul Ștefan cel Mare și Sfânt (10 excursii), Parcul „Valea Trandafirilor” (8 excursii).

A fost remarcat (și remarcant!) faptul că bibliotecarii noștri au devenit ghizi în această vară, iar pentru unii a fost prima experiență reușită de ghidaj. Bibliotecarele Maria Bivol, Ludmila Stoianov, Elena Dabija, Natalia Corghencea, Rodica Cîrja, Lilia Gamarța, Aliona Nosatâi, Liliana Manoilova, Maria Burcovschi s-au alăturat ghizilor cu experiență: Svetlana Gumeni, Ludmila Odobescu, Doina Vicol.

Ținem cont și de faptul că bibliotecile sunt situate în diferite locuri ale orașului: unele sunt amplasate în centrul capitalei, centrul sectorului, altele – la mare depărtare de zonele turistice ale Chișinăului. Una dintre aceste biblioteci, filiala polonă „Adam Mickiewicz”, aflată la marginea sectorului Centru, a desfășurat cele mai multe excursii – 86 la număr.

Iată câteva impresii de la kolegele noastre care s-au manifestat ca unii dintre cei mai activi ghizi în cadrul „Provocării verii” (2021).

Filiala „L. Rebreanu”: vizită la Muzeul Pompierilor.

*Svetlana GUMENI,
șefa Bibliotecii „Adam Mickiewicz”*

În vara anului 2021, Chișinăul, la cei 585 de ani ai săi, s-a transformat într-un adevărat tărâm al exploratorilor.

Vacanța Mare pentru micii chișinăuieni a fost un bun prilej de a lua la pas capitala și de a-și îmbogăți lista aventurilor personale cu momente de neuitat din cadrul excursiilor.

Utilizatorii filialei polone „Adam Mickiewicz” nu au fost o excepție.

Spre marea noastră bucurie, peste 200 de copii au avut parte de o experiență inedită de a descoperi orașul Chișinău sub îndrumarea bibliotecarilor.

Timp de două luni, am reușit să realizăm 86 de excursii doar în cadrul Programului „Provocarea verii”. Astfel de obiective ca Muzeul de Științe Naturale al USM, Muzeul de Etnografie și Istorie Naturală, Parcul „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Muzeul de Istorie a Orașului, Sediul Central al Pompierilor și Studioul Cinematografic „Moldova Film” au cucerit nu doar inimile aventurierilor, dar și cele ale părinților, care au fost martorii entuziasmului pur al copiilor după fiecare excursie.

Fiind o bibliotecă ce promovează cultura polonă, evident că din lista obiectivelor noastre turistice nu au lipsit strada Lech Kaczynski, Catedrala romano-catolică și bustul faimosului primar, Carl Schmidt. Pe parcursul întregului program, au fost realizate 10 excursii cu genericul „Urme poloneze din Chișinău”, la care au participat 184 de utilizatori.

În anul 2021, membrii comunității noastre (copiii, părinții, bunicii și voluntarii) au lăsat grijile cotidiene la o parte și s-au bucurat de o vară plină de emoții pozitive alături de filiala „Adam Mickiewicz”.

*Maria BIVOL,
șef serviciu, Biblioteca Centrală a BM*

„Provocarea verii” (2021) care s-a desfășurat cu genericul „Citește și descoperă Chișinăul!”, a făcut ca, timp de două luni, Biblioteca Centrală să devină un tărâm al descoperirilor și cunoașterii capitalei. A fost prima mea experiență de ghidaj. Aventurierii, care s-au înregistrat în tururile organizate de bibliotecă, au descoperit frumusețea Chișinăului, au cunoscut și au interacționat cu personalitățile notorii, au explorat prin fotografii istoria orașului, au scris povești despre capitală, au călătorit prin trecutul istoric al Chișinăului, au elaborat imagini ale Chișinăului din viitor și au spus „La mulți ani!” Chișinăului cu ocazia celor 585 ani de la prima atestare documentară.

Participanții au avut parte de 42 de excursii, în cadrul cărora au descoperit: străzile adiacente bibliotecii (Tricolorului, Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, Mitropolit Dosoftei și Stradela Teatrală); monumentele lui Ștefan cel Mare și Sfânt, Ion și Doina Aldea-Teodorovici; Piața bisericii „Sfântul Proroc Ilie”, monumentul Celor trei martiri

Basarabeni și bustul lui Carl Schmidt. Au avut loc excursii la Muzeul Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu”, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Muzeul Orașului Chișinău „Turnul de apă”. Parcurile urbei (Catedralei, Valea Morilor, Ștefan cel Mare și Sfânt) au oferit participanților un amalgam de cunoștințe despre flora, fauna și arhitectura orașului. O experiență deosebită au fost și city-questurile care au oferit participanților posibilitatea să identifice locații în parcurile din apropierea bibliotecii. Cele patru city-questuri au inclus activități intrigante și distractive.

„Provocarea verii” (2021) la BC a fost una productivă, plină de evenimente, s-a desfășurat cu multă dedicare, implicare și satisfacție din partea fiecărui participant.

Primul meu articol, publicat în revista „BiblioPolis” (nr. 3, 2019), despre descoperirea Chișinăului în cadrul primei ediții a Programului „Provocarea verii”, s-a finalizat cu speranța că în anii care vor urma Secția „Memoria Chișinăului” și filialele BM „vor putea oferi un spectru de activități mai variate și inedite la subiectul Chișinău”. După doi ani, această speranță a fost pe deplin confirmată și chiar depășită de experiența din acest an. „Provocarea verii” (2021) a reușit și de această dată să-și îndeplinească misiunea de a-i provoca pe chișinăuieni la lectură și explorare.

CUNOAȘTEM CHIȘINĂUL PRIN ACTIVITĂȚI LUDICE

*Marina MÎNDRU,
Secția „Memoria Chișinăului”*

Biblioteca, ca entitate, e un mediu ludic prin definiție – începând de la colecție care e un amalgam de lucruri de aflat și de descoperit.

Lidia KULIKOVSKI

Anual sunt inventate forme, metode și procedee noi pentru a motiva tinerii să învețe sau să exploreze ceva nou. Și trebuie să afirmăm că nu este deloc ușor în zilele noastre să motivăm copiii. Acest rol ne-a fost încredințat nouă, Secției „Memoria Chișinăului”. Am avut sarcina să „camuflăm” informațiile acumulate despre Chișinău în activități ludice.